

for a living planet

WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

MMM

Luonnonvaraosasto

Osastopäällikö Juha Ojala (juha.ojala@mmm.fi)

Ylitarkastaja Jussi Laanikari (jussi.laanikari@mmm.fi)

kirjaamo@mmm.fi

17.7.2017

WWF:n lausunto luonnoksesta MMM:n asetukseksi koskien poikkeusluvalla sallittavaa ilveksen metsästystä metsästysvuonna 2013-2014 (MMM lausuntopyyntö 27.6.2013)

WWF kiittää lausuntopyynnöstä koskien ilveksen metsästystä tulevalla metsästyskaudella ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

WWF pitää hyvän hallintotavan vastaisena vain kolmen viikon lausuntoaikaa, joka on sijoitettu keskelle hiljaisinta kesälomakautta. Maa- ja metsätalousministeriön tulisi tuoda tällaiset asetusmuutokset lausunnolle hyvissä ajoin ja kesälomakauden ulkopuolella.

Ilves on EU:n luontodirektiivin liitteen IV ns. tiukasti suojeltu laji ja uhanalaisuusluokitukseltaan vaarantunut. Ilveskanta on viime aikoina kehittynyt varsinkin poronhoitoalueen eteläpuolisessa Suomessa suotuisasti. RKTL:n arvion mukaan Suomessa elää ennen alkavaa metsästyskautta vähintään 2500 ilvestä, mikä tarkoittaa noin 450 lisääntyvän ilvesparin kantaa. Poronhoitoalueella näistä on runsaat 100 yksilöä, ja pentueita poronhoitoalueella havaittiin v. 2012 vain 8-11.

RKTL:n mallinnuksen mukaan 16 % verotustasolla eli nykyisessä ilveskannassa noin 420 yksilön verotuksella oltaisi ”vakaan populaation” kehityslinjalla. Maa- ja metsätalousministeriö esittää kuitenkin jopa 589 ilveksen metsästyskiintiötä (eli yli 22 % verotusta kokonaiskannasta), minkä päälle tulisi vielä ”vahinkokiintiö” jonka ylärajaa ei aiemmasta poiketen asetettaisi lainkaan, ja sen lisäksi tulisi vielä muu ihmisen aiheuttama kuolleisuus, kuten salametsästys ja liikennekuolemat, jolloin ihmisen aiheuttama kokonaisverotus voisi nousta jopa yli 25 prosenttiin.

MMM:n esitys johtaisi RKTL:n mallinnuksen mukaan taantuvaan kantaan ja olisi siten ilveksen hoitosuunnitelman tavoitteiden vastainen. WWF:n mielestä kestävä verotuksen tason ylittämiseen ja ilveskannan tietoiseen leikkaamiseen metsästyksellä ei ole kestäviä perusteita.

Poronhoitoalueen eteläpuolinen Suomi

Poronhoitoalueen eteläpuolisen Suomen ilveskanta on RKTL:n arvion mukaan ennen metsästyskautta 2013-2014 noin 2500 yksilöä. Tässä kannassa RKTL:n mallinnuksen mukainen "vakaan populaation" tuottava 16 % verotus olisi noin 400 yksilöä. MMM:n esitys alueen kiintiöksi (ilman "vahinkokiintiötä") olisi 549 ilvestä.

MMM perustelee lähes 150 yksilöllä "vakaan populaation" mukaisen verotuksen ylittävää kiintiötä aikaisempien vuosien tapaan epämääräisesti ja mihinkään lähteeseen viittaamatta *"ihmisten sietokyvyn lisäämisellä"* ja sillä, että *"ihmisiä ärsyttää ilveksen tapa saalistaa valkohäntäpeurojen, metsäkauriiden tai jäniksien ruokintapaikoilla, jolloin riistanhoitotyön koetaan valuvan hukkaan."* WWF on jo aiempina vuosina kommentoinut, että nämä ovat hataralla pohjalla olevia ja todennäköisesti varsin valikoituneen otoksen mielipiteisiin perustuvia argumentteja luontodirektiivin määräyksistä poikkeamiseen.

Asian varmistamiseksi WWF selvitti maaliskuussa 2013 suomalaisten asenteita ilvekseen Think if Laboratories –tutkimusyriyksellä teettämässä laajassa mielipidekyselyssä. Kyselyn [tulosten](#) mukaan ylivoimainen enemmistö, 73 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että ilveksiä ei ole Suomessa liikaa. Sama määrä suomalaisista katsoo, että heidän sietokykynsä ilvestä kohtaan ei ole ylittynyt. Vain yhdeksän prosenttia suomalaisista katsoo, että ilveksiä on Suomessa liikaa ja ilmoittaa sietokykynsä ilvestä kohtaan ylittyneen. Kaikista vastaajista valtaosa (61%) oli sitä mieltä, että ilvestä voidaan säädellysti metsästä, mutta kestävän verotuksen tasoa ei pidä ylittää. Hieman useampi (15% vastaajista) oli sitä mieltä että ilveskannan luontaista kehittymistä ei tulisi metsästyksellä rajoittaa lainkaan, kuin sitä mieltä (14% vastaajista) että ilveksiä tulisi metsästyksellä selvästi vähempää. Vastaajien ilvesasenteet ovat melko samanlaisia riippumatta esimerkiksi iästä tai siitä, onko perheessä metsästyslupia. Vastaajina kyselyssä oli 2191 vähintään 18-vuotiasta suomalaista koko maan alueelta.

Kannan runsastumisesta huolimatta poronhoitoalueen eteläpuolisessa Suomessa ilveksen kotieläintaloudelle aiheuttamat vahingot ovat vaatimattomia. Ilves ei myöskään ole vaaraksi ihmisille. Ilvesvastaista asennetta voi olettaa esiintyvän metsästäjäkunnassa – saatetaan ajatella, että ilves ja metsästäjät kilpailevat samasta saaliista (esim. valkohäntäkauriista ja metsäkauriista). Kuitenkin WWF:n teettämän kyselyn mukaan myös niistä vastaajista joiden perheessä on metsästyslupa, ylivoimainen enemmistö (68 %) on sitä mieltä, että ilveksiä ei ole Suomessa liikaa eikä sietokyky ilvestä kohtaan ei ole ylittynyt. Lisäksi on syytä muistaa, että valkohäntäkauris on Suomessa ihmisen tuoma vieraslaji, kun taas ilves on arvokas osa luontaista lajistoamme. Ilveksellä on tutkimusten mukaan myös merkitystä pienpetojen (mm. ketun ja supikoiran) kantojen säätelijänä, ja tätä kautta elinvoimainen ilveskanta voi vaikuttaa suotuisasti esim. kanalintukantoihin.

WWF:n näkemyksen mukaan poronhoitoalueen eteläpuolisessa Suomessa ei ole mitään tarvetta pyrkiä rajoittamaan ilveskannan kasvua kestävän verotuksen tason ylittävällä metsästyksellä.

Poronhoitoalue

Poronhoitoalueen ilveskanta on RKTL:n arvion mukaan ennen tulevaa metsästyskautta 100-145 yksilöä. Tässä kannassa RKTL:n mallinnuksen mukainen ”vakaan populaation” tuottava 16 % verotus olisi noin 20 yksilöä. MMM:n esitys alueen kiintiöksi ilman ”vahinkokiintiötä” olisi 40 ilvestä, missä ei ole otettu huomioon salametsästyksen ja liikennekuolemien vaikutusta, vaikka suurepetojen salapyyntiä tapahtuu merkittävässä mitassa nimenomaan poronhoitoalueella. Näin ollen prosentuaalisesti kestävän verotuksen tason ylitys poronhoitoalueella olisi yli 100 %. Taustamuistion mukaan poronhoitoalueen kiintiö perustuukin yksipuolisesti ”porovahinkojen mahdollisimman tehokkaaseen vähentämiseen.”

Näin suuri kestävän metsästysmäärän ylitys voi vaarantaa ilveksen suotuisan suojelutason osassa poronhoitoaluetta, sillä suotuisan suojelutason määritelmä pitää sisällään sen, että lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Samalla ilveskannan vähentämiseen tähtäävä verotus voi myös vaarantaa ilvesten siirtymismahdollisuudet itä-länsisuunnassa Pohjois-Suomen kautta, mikä olisi ristiriidassa ilveksen hoitosuunnitelman tavoitteiden kanssa.

Poronhoitoalueella viime aikoina lisääntynyt ilveskanta on aiheuttanut kasvaneita tappioita poroelinkeinolle. On tärkeää, että ilveksestä ja muista suurpedoista aiheutuneet vahingot porotaloudelle korvataan riittävällä tavalla. Ilves kuten muutkin suurpedot kuuluvat elinvoimaisina kantoina kuitenkin myös poronhoitoalueen luontoon. Kannanhoitosuunnitelmien tavoitetta, että suurpetokantoja ei poronhoitoalueella ole tavoitteena kasvattaa, ei pidä tulkita niin, että suurpetokantoja tulisi aktiivisesti vähentää.

WWF on toistuvasti esittänyt, että suurpetojen ja poronhoidon yhteiselon kannalta paras ratkaisu olisi, että suurpetojen aiheuttamien porotappioiden korvaamisessa siirrytään reviiropohjaiseen järjestelmään, jossa korvaus maksettaisiin – kuten maakotkan osalta jo menestyksellä tehdään – alueella elävien ja lisääntyvien suurpetojen määrän mukaan. Porovahinkojen korvausjärjestelmän kehittämisen lisäksi tulisi panostaa selvästi nykyistä enemmän erävalvontaan, suurpetojen salametsästyksen tutkimiseen ja kitkemiseen sekä suurpetojen tappamiksi ilmoitettujen porojen maastotarkastuksiin.

WWF:n esitykset

- WWF vaatii, että alueelliset vahinkokiintiöt määritellään aiempaan tapaan, ja että ne sisällytetään kokonaiskiintiöön
- WWF esittää, että ilveksen poikkeuslupien määrää asetetaan korkeintaan RKTL:n mallintaman ”vakaan populaation” tuottavan 16 % verotuksen mukaan, sisältäen vahinkokiintiöt ja ottaen huomioon muu ihmisen suoraan aiheuttama kuolleisuus kuten salametsästys ja liikennekuolemat, joiden määrä voidaan riittävällä tarkkuudella aiempien vuosien tilastojen mukaan arvioida.
- Poronhoitoalueella ilveksen ja muiden suurpetojen suojelun ja poronhoitoelinkeinon yhteensovittamiseksi on kiireesti ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin, joista WWF:n mielestä tärkein on alkaa valmistella siirtymistä suurpetojen aiheuttamien porotappioiden korvaamisessa ns. reviiropohjaisen malliin, jossa korvaus maksetaan alueella elävien ja lisääntyvien suurpetojen määrän ja poikastuoton mukaan.

Jari Luukkonen
suojelujohtaja
WWF Suomi

Petteri Tolvanen
ohjelmapäällikkö
WWF Suomi